

Sint Odiliënberg, 23 maart 2026

Beste nieuw verkozen raadsleden, -fracties,

Van harte gefeliciteerd met uw behaalde resultaat en dank voor uw positieve inzet tijdens de verkiezingsperiode.

Nu de verkiezingen voor de gemeenteraad hebben plaatsgevonden en de stemmen zijn geteld, is de verdeling van de zetels onder de deelnemende partijen bekend. De nieuwe verhoudingen in de gemeenteraad vormen de start voor een proces van verkennen, informeren en formeren. U bent hier gezamenlijk – met Roerstreek Lokaal! als grootste partij en daarmee kartrekker – al voortvarend mee gestart.

We staan immers aan de vooravond van de vorming van een nieuwe coalitie. Vanuit mijn perspectief geef ik u om die reden graag een aantal zaken mee die ik relevant en in het belang van onze gemeenschap en de gemeente Roerdalen vindt. Daarbij wil ik uitdrukkelijk aangeven dat ik mij niet wil mengen in de inhoud van het aankomende coalitievormingsproces. Desondanks vind ik het belangrijk om een aantal beelden met u te delen.

Als gemeentelijke driehoek (secretaris, griffier en burgemeester) doen wij hierbij een aanbod – indien gewenst – in facilitering voor de periode van informeren en formeren die nu van start gaat.

Bestuursstijl

Een krachtige gemeente Roerdalen is, naast een open houding naar de partners in de regio daar waar dit bijdraagt aan de verbetering van de uitvoering van taken, ook gebaat bij een stabiel bestuur. Een bestuur dat kritisch en scherp is op de inhoudelijke keuzes die gemaakt dienen te worden, Maar ook een bestuur dat 'de ogen op de bal houdt': sterk op de inhoud, maar zacht op de relatie. De manier van omgaan met elkaar, de onderlinge samenwerking en gewenste bestuursstijl verdienen blijvend aandacht. Dat geldt zowel tussen raadsleden onderling, als tussen raad en college. Daarbij is het in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van eenieder om op basis van respect en een open houding samenwerking met anderen te zoeken in het belang van het zo goed mogelijk dienen van onze inwoners. Een nieuw te vormen coalitie doet er goed aan te blijven investeren in goede verhoudingen binnen de hele raad. De kracht van onze democratie is immers dat ook recht gedaan wordt aan opvattingen en voorstellen van minderheden. Ook binnen een nieuw te vormen college is het van groot belang dat er een team wordt gevormd dat op basis van onderling vertrouwen aan het werk gaat en investeert in een goede verhouding met de ambtelijke organisatie.

Politieke verschillen dragen in een debat bij aan het krijgen van het beste besluit. Dit hoeft echter niet ten koste te gaan van de onderlinge persoonlijke verhoudingen. De gemeenteraad heeft een voorbeeldfunctie naar een steeds verder verhardende samenleving. De raad brengt het geluid van de inwoners naar de raadszaal, en vertaalt dit naar een beslissing die de beste beslissing is in het algemeen belang van Roerdalen. Het betrekken van inwoners bij besluitvorming en de voorbereiding van besluitvorming is daarbij tweeledig relevant. Enerzijds om inwoners inhoudelijk te betrekken bij de totstandkoming van een beslissing, maar ook om richting inwoners uit te leggen waarom een besluit niet in alle gevallen voor de volle 100% past bij iemands individuele wensen.

De Wet versterking participatie op decentraal niveau verplicht gemeenten om hun inspraakverordening te vervangen door een participatieverordening. Uiterlijk op 1 januari 2027 moet deze verordening zijn vastgesteld. In de verordening bepaalt de gemeente (zowel vanuit het perspectief van de raad als vanuit het perspectief van het college) op welke wijze de inbreng van inwoners een plaats krijgt in (de voorbereiding van) besluitvorming en de uitvoering van besluiten. Ik adviseer u om al tijdens het formatieproces afspraken te maken over de wijze waarop u invulling wilt geven aan de inhoud van deze verordening en dit een plaats te geven in het coalitie- of raadsakkoord. De ambtelijke organisatie is al aan de slag gegaan om deze verordening voor te bereiden.

Integere politiek

Vertrouwen komt te voet, maar gaat te paard, zo luidt het spreekwoord. Vertrouwen in de politiek komt voort uit het voeren van integere politiek, met raadsleden en collegeleden die van onbesproken gedrag zijn. Voorkomen is daarbij beter dan genezen: bewustwording creëren over het risico van 'dubbele petten' is iets waar ik me voortdurend sterk voor zal maken door er aandacht voor te blijven vragen. Vanaf de start van de bestuursperiode is hier blijvend aandacht voor. Voorafgaand aan de benoeming van de nieuwe wethouders voert bureau Necker een risicoanalyse integriteit uit. Zodra bekend is welke kandidaten door de partijen worden aanbevolen voor het wethouderschap, zal ik de uitvoering van de risicoanalyses in gang zetten. Ik verzoek u om rekening te houden met ongeveer 14 werkdagen doorlooptijd om dit proces zorgvuldig te kunnen afronden. In dit verband verwijs ik ook naar het overdrachtsdocument "Een sterke raad doet er toe".

Daarnaast blijven we met de raad voortdurend aandacht hebben voor het onderwerp integriteit. De bestuurlijke gedragscodes zijn in het verleden op interactieve wijze geactualiseerd en aan de maat gebracht. Vooralsnog gebruiken we deze codes ook als uitgangspunt voor de nieuwe raad. Zodra de nieuwe raad aan de gang is, organiseren we met eenieder een overleg om de bewustwording over het thema onder de aandacht te brengen. Mijns inziens is het moment van het samenstellen van een gezamenlijke akkoord echter ook een passend moment om dit onderwerp een passende plaats te geven.

In het belang van integer besturen vind ik ook belangrijk aan te geven dat ik het niet passend vindt om politieke portefeuilles onder te brengen bij de burgemeester. Daar de rol van de burgemeester apolitek hoort te zijn, zou u wel kunnen denken aan dienstverlening, personeel & organisatie en bedrijfsvoering. Cultuur zoals nu bij de burgemeester is belegd wellicht onder te brengen met erfgoed en monumenten bij bijvoorbeeld recreatie en toerisme of de ruimtelijke portefeuille. Verder verwijs ik ook naar artikel 170 Gemeentewet en de daaruit voortvloeiende rol en taak van de burgemeester.

In het verlengde van de samenstelling van de portefeuille van de burgemeester, geef ik u het advies mee om voor de overige portefeuilles te zorgen voor eenduidigheid. In de vorige bestuursperiode was er sprake van een aantal gedeelde portefeuilles. Dit leidde in de praktijk soms tot een 'grijs gebied'. Zaken die zich op het snijvlak van de verdeling afspeelden veroorzaakten in een aantal gevallen onduidelijkheid over het eigenaarschap. Ik vind het van belang om mee te geven dat het creëren van eenduidige portefeuilles daarom mijn voorkeur heeft. Hiermee voorkomen we onduidelijkheid over wie waarvoor de bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt. Daarnaast zou ik willen adviseren om de projectmatige verdeling, gemeenschappelijke regelingen en overleggen te verdelen na coalitievorming, met het nieuwe college van B&W en de rol als locoburgemeester te koppelen aan de portefeuille zorg en veiligheid vanwege de directe raakvlakken.

Opgaven en richting gemeentelijke visie

Waar willen wij staan in 2030 of 2040? Een gezamenlijke richting bepalen door alvast keuzes te maken over de grotere opgaven die komen maar tegelijk ook over waar we willen staan in de verdere toekomst. Hoe houden we onze gemeente financieel gezond zonder jaarlijks vele miljoenen over te houden maar tegelijk ook niet structureel in de rode cijfers te duiken. Hoe gaan we om met ons buitengebied (o.a. permanente bewoning op vakantieparken en vrijkomende agrarische bebouwing). Welke richting willen we op met de groei in de jeugdzorg? En ook te denken valt aan de opgaven die komen vanuit het Rijk en provincie, denk hierbij aan onder andere de spreidingswet. Genoemde opgaven en gestelde vragen waarover een vroeg ingenomen standpunt met duidelijke richting bepalend kan zijn voor een duidelijke en stabiele bestuursperiode. In dit verband verwijs ik ook naar het overdrachtsdocument "Een vliegende start 2026-2030".

Roerdalen in de regio

Roerdalen is een bloeiende gemeente met zo'n 21.000 inwoners. Een zelfstandige gemeente die met kracht en vanuit bewustwording zijn taken oppakt en uitvoert. Daar waar dit mogelijk is, organiseren we zaken zelf en anders samen in MER-verband met Echt-Susteren en Maasgouw. Daar waar het noodzakelijk is, zoeken we op een constructieve wijze de samenwerking met onze gemeenten in de regio. De focus is daarbij primair gericht op de Midden-Limburgse partners. Daarnaast grenzen we ook aan de regio Noord- en Zuid-Limburg en Duitsland. Ook met de collega-gemeenten ten noorden van Midden-Limburg wordt intensief samengewerkt (o.a. GGD, Veiligheidsregio, Omgevingsdienst Midden & Noord-Limburg). Ook kunnen de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg gezamenlijk op noodzakelijke momenten meer 'massa' creëren in de lobby naar Provincie en rijk.

Sommige taken worden zelfs provinciebreed opgepakt of in Euregio-verband. Daarbuiten vormt de K80 een belangrijk netwerk om gezamenlijke belangen van de kleine gemeenten in Nederland in Den Haag onder de aandacht te brengen. De kracht van deze samenwerking heeft zich inmiddels ruim bewezen. De VNG ziet de K80 als een relevante gesprekspartner, die op degelijke wijze komt tot stevige inbreng richting politiek Den Haag. Samen doen we ertoe! Blijven investeren in onderlinge samenwerking is een kracht van Roerdalen, waarbij we kritisch dienen te zijn om de efficiëntie en de effectiviteit van de samenwerking. Het is relevant om hier ook de nieuwe gemeenteraad bij te blijven betrekken.

Ter afsluiting

De komende jaren zal er opnieuw veel werk verzet moeten worden om alle opgaven en wensen ook binnen Roerdalen een plek te geven. Zowel landelijke ontwikkelingen als lokale afspraken zijn hierop van directe invloed. De ambtelijke capaciteit is echter niet oneindig. Een realistische afbakening is daarom op zijn plek.

Ik reken erop dat u bovengenoemde onderwerpen en overwegingen een plaats wilt geven bij de formatie. Vanzelfsprekend bied ik u, mede namens de gemeentesecretaris en de griffier, alle ondersteuning aan die u wenst. Rest mij u veel succes toe te wensen bij het uitvoeren van uw belangrijke opdracht!

Met hartelijke groet,

Jeffrey van Agtmaal
Burgemeester

Bijlagen:

- Overdrachtsdocument raad / griffie

